

Nro. 32.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Költ Bétsben Pénteken Octobernek 18-ik napján,
1799-ik esztendőben.

Béts.

A' két Magyar Haza' előtt esmeretes, nevezetesen pedig a' maga köz jóra tzelozó törekedését, a' Magyar nyelv-mivelésnek elő-mozdítására tett adakozása által is meg-bizonyított, Romai sz. Birodalom beli nemes, Titt. *Natorp Wilhelm* Ur, érdemeiért Magyar Hazai Indigenatuffággal (nemességgel) jutalmaztatódván-meg, tegnap tette le Felséges Urunknak kegyes engedelmeből, a' F. Erdély Országai Udvari Cancellariánn a' Hazafiui esküvést.

* * *

Azt végezvén kegyelmesen Felséges Urunk, hogy a' *Kolosvári* Királyi Akadémiánál Erdély-

ben, a' Professorok' száma, még egy Pathológiát és Physiológiát tanító Professorral szaporították; ezen tanító-ízekre, *T. Intze Mihály* Urat méltosztatott ő Felsége kegyelmesen ki-nevezni, a' ki is, újabb ideje-béli tudományait ugyan csak a' Kolosvári Ref. Collegiumban, az Orvosi grádusra szükséges tudományokat pedig a' Pesti Kir. Universitásnál dicsérettel végezvén, az után a' maga tapasztalásait, mind a' *Bétsi* mind pedig a' *Göttingai*'s más idegen Universitásoknál és közönséges beteg házaknál jó ideig gyarapítván, az óta már néhány elzúdnak le-folytok alatt, szorgalmatos és hasznos orvosi foglalatossággal szolgált Hazájának, 's tudos tehetségeire nézve nem régiben, a' *Jénai* Tudós Társásagnak istagjává neveztetett.

Hadi Történetek.

Meg-ígértetett közlébről, hogy a' mai postán a' Rómát és Civita-vechiát illető Capitulatziónak punktumai, környülállásoson közöltetni fognak. Így következnek: — „

Artikulusok — „

„A' melyek a' Frantzia és más Szövetséges Olosz seregnek, melyek az oszrom alatt lévő *Római Respublika*' vidékeinn vagynak, fő vezérjektől, *Garnier Divisions-Generalistól*, a' *Civita-vechia* mellett lévő *Anglus* hajós sereg-osztály' vezérjének *Troubridge Commodornak*, Nagy Britanniára és Szövetségesséire nézve, elibe terjesztettek: — „

1) *Art.* Ő Felsége a' *Két-Siciliáknak* Királya, meg-engedi, hogy azon tekintetre nézve, mely szerént a' *Frantziák*, és a' több vélek szövetséges *Római*, *Civita-vechiai*, és az ezektől függő katonai tanyák' béli őrző-seregek, az ő

Siciliai Felsége' seregei által, forma-szerént nem ostromoltattak, mind a' Frantzia seregek, mind pedig' a' vélek együtt szolgáló Olofzok és Lengyelek, tisztviselők, aszfozoyok, és gyermekek, a' Romai vidékeket el-hagyhalják, és az Anglus hajós-tsoport' vezérjétől rendeltetendő hajókonn, és az az után fel-számitandó költségen, a' Villefranchei vagy Antibesi kikötő helyekbe szállittattassanak. — *Felelet.* Minthogy *Civita-vechia*, *Cornetto*, *Tolja*, és a' *Gen. Garnier'* vezérlése alatt lévő több Romai vidékek' posztjai, forma szerént nem ostromoltattak, hanem csak meg-szállva voltak: ehez-képpest, az ezekben lévő örző seregeknek az egélz hadi parádéval való el-menetel meg-engedtetik, fegyvereiket, kardjaikat, bajonétjaikat, patrontállaikat, &c, meg-tartják; hadi fogjoknak nem tartatnak; és, a' mint leg alkalmasabbnak fog találtatni, vagy Frantzia országba, vagy pedig *Corsica* szigetére, haza szállittatnak. A' Frantzia Generálisnak, a' katonai és egyéb közönséges magazinumból fog a' seregeinek kívántató eleség ki-szolgáltattatni *Civita-vechia*ig; itt a' további szükséges eledel hajókra rakatik, melyet a' Frantzia Országgló-ízék, későbbben is meg-síizethet.

,2) *Art.* A' meg-nevezett seregek, az egyezésnek meg-készülésétől fogva számlálva, 8 napok alatt, *Civita-vechiánál* ölfíze gyülekeznek, és itt tulajdon strázsáik fognak nékiek magoknak lenni, minden féle hadi parádénak jegyeivel együtt, mind addig, míg az őket fel-venni főgő transpor-t-hajók, az el-evezésre fel-vitorláztatva kélzen nem állanak; a' mikór is ök, pengő muzsikával, lobogó zászlókkal, égő kanotzokkal, 2 batallion ágyukkal, és egy haubitz-ágyuval, 's-az ezekhez tartozó puskaporos szekerekkel együtt, onnét útjokra indulnak. Fegyvereiket, bajonétjaikat, kardjaikat, szabjaikat, patrontás-

saikat, &c. minden hozzájuk tartozó fzemelyeknek vagyonyaikkal egyetemben, meg-tartják, és hadi fogjokká nem lesznek. — *Felelet.* A' t-ánsport-hajók már készen állanak. Az Engelsburg és a' mik ahoz tartozók, valamint szinten a' *Tofza* felölli való vidék is, a' Gen. *Burkhard*' vezérlése alatt lévő seregeknek; haladék nélkül ádatnak. A' Frantzia örző-seregek, 48 órák alatt, minden hadi paradéval, pengő muzsikával, lobogó zászlókkal, hanem minden ágyuk és haubitznélkül, mennek-ki, meg-tartják fegyvereiket, bajonétjaikat, kardjaikat, szabjaikat, és hadi fogjoknak nem tartatnak.

„3) *Art.* A' jelen való egyezésnek meg-készülésétől fogva 24 órák alatt, egy 400 emberekből álló Anglus tsoport, a' szározra ki szállván, 100 ember belölle Civita vechiában marad, és az ugy nevezett Romai kaput és bástyát, 100 Frantziákkal együtt foglalja-el; 300 emberek pedig, egy Frantzia tsoporttól késértetve, Roma felé mascheróznak, a' *Cavagliore* nevü kaput a' magok örizetjek' alá veszik, így szintén az ispotályokat is, a' mely posztokon mind addig egyesülve maradjanak a' Frantziákkal, valameddig ezek Romából egészszen ki nem költöznek. — *Fel.* Civita vechiának és Cornettonak, ezen egyezés' meg-készülésével mingyár által kell az Anglusok' kezibe adattatni; Romába el-küldetethetik egy Kurir, hogy az örző sereg ottan hajókra ültettetvén, Frantzia ország felé el-inditathassék. Gen. *Burghard* ki fogja, a' szükséges parantsolatokat adni, hogy a' Frantzia örző-seregek, Romából és minden más posztjaikról, bátorságosan késértettellenek Civita vechiához. —

„4) *Art.* A' Frantziák' és az ö szövetséges seik' betegjeik, a' kik ez úttal el nem vitettethetnek, egyenesen a' Nagy Britanniai Felségnek és

Szövetségeiknek oltalmazása alatt maradnak Romában és Civita-vechiában; egy hadi Commissariusnak és egy Frantzia tisztnak vigyázása alatt, arra kirendelt és tanult Frantzia orvosok által gyógyittatnak; a' reájok tétetendő költséget, pedig a' Frantzia Respublika fordítja meg. Ha meg-gyógyulnak az említett betegek, a' gondviselőikkel és tisztjeikkel együtt, kiknek Romában való maradások a' betegeknek meg-gyógyulások után nem lesznek szükségesek, a' tengeren a' legközelébb való Frantzia kikötő helybe vitettetnek. — *Fel.* A' Frantziáknak betegjeik, tulajdon orvosaik által, és a' Frantzia Respublika' költségén, gyógyittatnak, és azonnal, hogy meg-gyógyultak, Frantzia országba haza szállittatnak.

„5) *Art.* A' Romában maradandó hadi Commissarius mellé, az előbbeni Artikulus' bé teltetése végett, egy legéd adattatik, a' ki arra fog vigyázni, hogy a' betegek a' Frantzia rendtartások szerént traktálta'ódjanak. Ha mire néki szüksége legyen, az iránt a' Romában vagy Civita-vechiában leendő Anglus- vagy Szövetséges Komendánshoz járuljon jelentéssel. A' Frantzia Generális egy tisztet fog ki nevezni, a' ki a' Civita-vechiához, gyülendő reconvatescensekre gondot viseljen. — *Fel.* Gen. Garnier, a' betegekre nézve szükséges személyeket hátra hagyhatja.

„6) *Art.* A' Frantzia és Szövetséges seregeknek, az ő bázisaiájoknak Romától fogva Civita-vechiáig való vitettetésére, és azoknak a' betegjeiknek izamokra is, a' kik oda az Orvosok' bizonysg-tételeik szerént el-vitettetnek, szükséges szekerek, és hajók, rendeltetnek. A' papiroffak' el-vitettetésire meg-kivántató módok, a' Romába bé-szállandó Anglus vagy Szövetséges seregek' vezérjinek figyelmettelge alá bízattatnak, ki is ezen tekintetben a' Frantzia fő Biz-

tostól fog függésben lenni. — *Fel.* Gen. *Burghard* gondoskodni fog, az Engelsburgban lévő őrző sereg' bágázsiájának és egyéb vagyonyainak elvitelire szükséges szekerekről, hajókról, és minden egyebekről. Arra is gond leszzen, hogy a' transportáltatódható betegek és sebesek, Civita-vechiába vitetthessenek; ha egyszeriben elégségesek nem lennének a' szekerek, gond leszzen, hogy a' hátra-maradók az első alkalmatossággal elvitetthessenek.

„7) *Art.* A' Frantzia seregek, és az ő szövetségeseik, Romából Civita-vechiáig két napok alatt utaznak; az első naponn *Monte-roni*hoz érkeznek; az ezen útjokra kivantató eledel a' Romai magazinumokból adódik, és utánuk való vitetődésire, az Anglus Komendáns visel gondot. — *Fel.* Az erre való felelet már az előbbeni Artikulusban vagyon.

„8) *Art.* Az egyen-egyen vétettető személyeknek minden tulajdonaik, felkelhetők akár fel nem kelhetők legyenek, védelmeztetni fognak és tulajdonossáiknak, vagy Agenesseiknek, szabad dispositzióik' alá bizattatnak. — *Fel.* A' személyes tulajdon, soha nem terheltetik semmivel.

„9) *Art.* Mind azok a' tulajdonok, még a' mesterségi mivek is, a' melyek az egész Romai Republikának vidékjeinn a' Frantzia Republikájéik, hasonlóképpen védelmeztessenek, és a' Frantzia Országgló-lzéknek szabadságában álljon, Romában egy vagy több Agenseket hagyni, addig, míg ő ezen tekintetben a' nemzet' javával leg mag-egyezőbb rendelkezéseket tehet. — *Fel.* Az éu hofzfasz szolgálatomnak egész rendjében nem adta magát az a' történet előmbe, hogy a' közönséges tulajdon elvevődött volna: és ezen tekintetben, ez az egész Artikulus elfogadhatatlan.

Mindent visszafizetni kell adni, a' mi a' Romai Respublika' tulajdona.

„10) *Art.* A' Frantzia lovaságnak és szövetségeseiknek, szabadságokban álljon, lovaikkal, szekereikkel és bágáziájikkal egyetemben, Frantzia ország felé a' szározonn el menni; a' hova egy 50 emberből álló Auszriai vagy szövetséges lovas tsoport által, a' leg közelébb való szélső Frantzia posztig, vezettesék el. Minden Frantzia és vélek szövetséges tisztak, a' kik ezen lovas tsoporttal együtt akarnak el-utazni, arra lovaikkal, szekereikkel, és bágáziájikkal együtt teljes szabadságok legyen; és *Commodore Troubridge*, azoknak a' vidékeknek országlo-székeiknél, a' melyekenn ezen kistsiny lovas seregeknek keresztül malschérozni szükséges léssen, elközölje-ki azt, hogy ezek nékik eledelt szolgáltatásnak. — *Fel.* A' lovaság' lovai, a' Státus' tulajdonai közzé tartoznak; tehát visszafizetni kell adni őket: ez az egész Artikulus elfogadhatatlan.

(A' többit a' jövő posztu naponn.)

* * *

Az ujjabb Helvétziai környülállásokról, a' 25-dik Septemberi történetektől fogva, keveset olvastunk. Most a' következőket olvastuk egy *Schaffhauseni* levélből, a' mely Oktober 8-dikánn déli-előtti 10 orakór indult onnét: — „

„Sept. 26 dikától fogva ezen a' vidékenn fekszik az Orosz tábor. Egy 10 ezer emberekből álló Orosz sereg, fel-utazott a' *Boden-See* felé. A' mult Hétfűre virradó éjjszáka ismét keresztül takarodott az Orosz tábornak nagyobb része a' Rénusonn, a' mi városunkon feljűl lévő hidann, a' viznek jobb partjáról a' ballra, és

a' hid-fántzaiba szállott-bé, a' melyek *Büsingen*' és *Paradies*' környékeikenn vagynak. Tegnap (7-dikben) alig kezdett virradni, és azzal együtt a' szörnyű ágyuzás is, ismét el-kezdődött. Az Oroszok és Bavarusok, reá ütöttek, a' Hertzeg *Gortschakow*' vezérlése alatt, a' szomszéd hegyekenn fekvő ellenséges polztokra, és azokat hátra verték. Dél utáni 2 oráig, fok fogjok hozattattak bé ide, a' kik között Helvétus parafztság is találtatik; ágyuk is vétettek-el az ellenségtől. Ekkor maga *Massena* is a' tsatázó mezőre érkezett 10 ezer Frantziákkal, és egy Helvétus tsoporttal: me yre nézve, az Oroszok és Bavarusok, ujjanton a' *Paradies*nál lévő híd'-fántzokba szállottanak vizziza. A' *Massena*' izemelyes jelenléte által bátrabbá lett ellenség, ezen fántzokra is maga reá ütött, a' hól Gen. *Rimskoi Korsakow* személyesen jelen volt. Nagy tüzzel és hathatós lármával tették az ellenségestsoportok a' probat: de kétség kívül meg-hánták; mint-hogy rettentő kártáts-tüz adatvan a' fántzokból reájok, fok holtakból és sebellékből álló velztéssel kéntelenítették magokat vizziza vonni. Az ágyuzás estvéli 7 orakor szünt-el. Ezen éjjel 11 orakor, *Károly* Fő Hertzeg is, néhány Adjutánsoktól és Hufzáróktól kísértetve, egy hat lovas hintóban véletlenül ide érkezett, és az itt lévő Orosz fő vezérrel *Rimskoi Korsakow*val hozszu beszédet tartott. Mint hallatik, az egész kordont bé-járja ő Fő Hertzegsége és Hertzeg *Suwarow*val is őzfzize fog jönni. Éjjélkór, egy 6 ezer emberekből álló fegyveres sereg is érkezett-meg az ő Fő Hertzegsége' táborától ide, a' mely az Orosz táborhoz tsatolja magát. Ma ismét hallatik a' nagy ágyuzás, &c.

Ulmából, Okt. 9-dikénn: — „

„Gróf Lehrbach ő Exc.ja, ma jó reggel vette innét *Ludwigsburg* felé útját; kihez is, el-indulá-

sa előtt csak kevéssel érkezett a' Károly Fő Herceg' *Donauschingeni* fő hadi főzálásáról, *de dato* 7-dik Okt. egy tudósítás, a' melynek ez volt foglalata: — „

„Egy ma reggel érkezett tudósításban, azt adja Hertzeg *Suwarow*, *Glarus*ból Okt. 2-dikán, hírül, hogy ő általa az ellenség Oktob. 1-ső napján *Mollis* és *Nöfels* mellé vízfza veretett, 400 Frantzia el-fogattatott, 1 zászló és 2 ágyuk elvételtek tőlök, 's ennek felette valami 1000 emberre teltenek az ellenségnek el-eltjei és sebesei. — „Ugyan az nap', a' *Matten* mellett fekvő *Gr. Rosemberg*' seregire, reá ütött az ellenség: hanem oly hathatósan vízfza veretett, hogy lok holtakból és sebesekből álló vesztésén kívül, kik közül *Gen. Legourier* is az első között hallatik lenni, 1000 emberek, 1 Generállal, 2 Obersterrel, 10 tisztekkel, és 5 ágyukkal együtt, el-fogattattak.“

(Ezekről a' tsatázásokról, t. i. mind a' *Schafhausen*-ni, mind a' *Glarus*i környékie ről, vagy Extrablattban, vagy az Udv. Ujjságban, a' fő hadi Cancellariától ki-adatandó tudósításokat kell el-várnunk. A' *Béts*ben tegnap némelyeknek kezekben forgott levelek szerént azonközben, a' mi a' feljebb írt, Okt. 7-dikénn *Schafhausen* körül történt, tsatát illeti, a' Frantziáknak ebben szenvedett vesz'ésit, 1500 holtakra és sebesekre, és 4 vagy 5 száz el-fogattattakra teszik.)

Egy *Ravensburgi* 8-dik levél szerént, sok véreknek ki-ontásába került a' Frantziáknak, az ő *Konstántz*ba és *Petershausen*be való ujjantoni vízfza-menetelek.

Londonból, Sept. 27-ikénn.

„A' Király Sept. 24-dikénn dél-utánni 3 orakór a' Parlamentomba menvén, ily beszéddel nyitotta ki a' tronusból a' két Házak' üléseit: — „

„*Mylordok és Nemeseik!*

„Én azért hivattalak titeket ezen szokatlan időben öszlize, hogy tanátskozásotok' alá ajánljam annak megfontolását, nem fogn e' hasznos lenni, engemet haladék nélkül oly állapotba helyeztetni, hogy a' militziának (az az a' Provinciális katonaságnak) szolgálatja, egy oly időben a' midönn a' mi külső országokon való *acti*erőnknek neveltetése, leg fontosabb és hasznosabb következeseket szülhet, haszonra fordított haszon. —

„Már szemléltük azon eszközöknek szerenstés következesit, a' melyeket ti, az utóbbi üléseitekben ugyan ezen tekintetben elő vettetek volt. Az az erő, a' melyet én ezen eszközök' segedelme által, haszonra fordítani, alkalmassá tettettem, oly bátorságot fenytéket, és álhatalosságot mutatott az ellenség előtt, a' mely a' Britannus katonának charácterjéhez méltó. A' Parlamentomi üléseknek utolsó bé-rekeizetődésétől fogva le-folyt idő alatt, a' Gondviselésnek áldása által, leg nagyobb várokozásainkat feljülhaladó módon meg-jovultak ki-nézéseink és környülállásaink. —

„Az egyesült Császári táborok' vezérjeiknek tehetségé és vitésége, szünés nélkül meg-küloböztetett módra ki-mutatta magát; Olosz országnak meg-szabadittatása ugy tartathatik, mint zonyos következesé annak az egy táborozásnak,

a' mely a' maga fényességére és szerentséffég re nézve, a' Historiák béli leg nevezetesebb táborozásokhoz hasonló: és én, belső gyógyörüség-gel szemlélttem azt, hogy az én hajós és száro-zonn lévő seregeimnek hērósi bátorsága, Szöve-tségeseimnek legittetésekre, igaz ügyünknek meg-mentődésére, és a' Britannus Birodalom' valóságos boldogságának elő mozdittására, igen szeren-tsésen használódott légyen. —

„A' Neapolisi Királyi Birodalom a' Frantzia járomtól meg-mentetett, az ő törvényes Ország-lójának vizsgálta állittatott, és az én ezen régi Szövetségesemmel való öfzfze-köttettedésem, is-mét meg-ujjittatott. —

„Az Egyiptomba tétetett Frantzia expedi-tzióból, gyalázatnál és inségnél egyéb a' mi ellen-ségünkre nem következett, és az ő végső tzélo-zással a' mi Napkeleti Indiai birtokaink ellen, egélfizen semmivé tétettek, —

„Az az ő kétségbe-éséshez hasonlító próbá-jok (t. i. *Acre'* városánál), a' melyet ők régi-ben oly tzélozással követtenek-el, hogy veszedel-mes állapotjokból valahogy ki-verekedhesenek, a' Török népeknek bátorsága által, kik is az én tengeri erőmnek egy kitsiny szakalzfzát vezérlő Britannus tiszt által igazgattattak, 's-bátorsága által elevenítették, semmivé tétetett; annak a' nyughatatlan és húségtelen Hatalmasságnak (*Tip-po-Saibnak*) esete is, a' ki a' Frantziák' ingerelte-tése által fel lázzasztatván, és ígér-et-tételeik ál-tal meg vakittatván, az ő kevély és pusztító pla-numjaikból Indiában részt vett vala, a' Britannusok' boldog állapotját a' világnak ezen részében, igen álhathatos lábra helyhezette. A' Generál-Guber-nátornak ezen fontos alkalmatossággal ki-muta-tott, szemessége, el-tökéllatsége, és böltséffége,

's-a' vezéreknek, tiszteknek, és feregeknek, az ő igazgatása alatt meg-bizonyított, alkalmasságok és vitészségek, a' töllem való leg nagyobb ditséreteket igaz jussal meg-érdemlik. —

„Minden fundamentomok fzerént remelleni lehet, hogy az az iparkodás, melyet én a' Szövetséges Belgiumi tartományoknak meg-mentésekre, el-követek, fzerentsésen fog ki-ütni. — „A' Britannus fegyverek már a' Hollándiai Republikának leg főbb kikötő-helyét és hadi tengeri-magazinumát, ki ragadták az ellenség' birtoka alóll; és noha egy, az után az ellenség ellen tetteit, későbbi meg támadashól következett, sok derék embereknek el-vezzté et sajnálhatjuk, a' midön t. i. az ellenséget az ő fekvése olyan állapotba helyhezette volt, hogy elő felé való lépéseinket meg-akadályoztathatta: tsak ugyan leg erősebb reménségem vagyon nékem a' felóll, hogy vezérjeimnek alkalmatosságok, és feregeimnek meg-rettenthetetlenségek, nem foká minden akadályt el fognak háritani, és hogy az a' hajós fereg, a' mely Francia orizágnak azonn vett erőszakos uralkodása alatt, a' mi szigeteinkre való közös bé ütésre volt határozatva, a' maga régi záfzlói alatt részeseütni fog abból a' ditsóflégből, hogy azon tartományoknak, a' melyek a' mi Orizágunkkal oly hozzfzas szövetségben és baratságban éltenek, valások, szabadságok, és függetlenségek, ismét vilzsa adattaffanak. —

„A' midön ti, ezen történeteknek örvendeztek, a' melyek a' Britannus characternek fényeséget ily magoss gráditsra fel-emelik: mint reméllem ugyan ekkör azon hajlandóságban is éppen ily kézlek vagytok vélem egyesíteni magatokat, a' mely hajlandósággal mi, a' mi jó és hiv Szövetségesünkhöz az Orosz Császárhoz viseltetni tartozunk, Az ő fel-emelkedett gondol-

ködása'-módjának és béltseffégének, mely szerént ő a' maga hatalmas és szélesen ki-terjedő birodalmának erejét, Európának ily fok részeire kibotsátotta, kölfönhetjük nagy részint, valamint tulajdon iparkodásainknak szerentsés következését, így szintén a' dolgok' közönséges állapotjának, ily sebess és kedvező meg változását. Én parantsolatot adtam-ki az iránt, hogy azon Kötéseknek mássaikat, a' melyek az én Országomnak boldogságára nézve ily hasznos, és a' civilizált világnak minden részeire nézve, a' mostani időben ily fontos egymáshoz való tsatoltatásokat, meg-erőfittik, terjeszék öltökbe. "

(A' többi következik.)

Elgyes Tudósítások.

Madridból 7. Sept.: — „

„Itt a' mai Udvari Ujjságban, ki-adatott az Manifestum, a' mely által a' *Spanyol* Király hadat hirdet az *Orosz* Udvar ellen. — „Egy más Királyi Decretomban ezek mondatnak: Minthogy a' jelenvaló nyughatatlanságok Európában a' Pápa' székének ujjantoni bé.töltetését most-egyhámar nem reméltethetik, erre-való-nézt a' Király, hogy a' maga Jobbágyait a' lelkiességét nyugalmától meg ne foszfsza, meg-határozta: hogy, egy ujj Pápának választatásáig, az Érsekek és Püspökök, a' régi Ekklesiái fenyítéssel meg egyező-lög, minden hatalmat, még a' házassági Dispensátziók' dolgában is, gyakorolhassanak; a' mi az Inquisitziót illeti, erről azt határozta a' Király, hogy a' *Rotta*, ennekutánna is tegyen ítéleteket azon történetekben, a' melyeket eddig a' Pápa reá bizott volt: minden egyéb fontos történetekben pedig, az Érsekek és Püspökök a' Királytól, a' Prælátusok pedig a' fő Itélő-széktől, várjanak magoknak útasításokat.,,

Koppenhágából: — „

„Az *Isis* nevű Anglus Fregát (igy írják Nor. vegiából) panaszra szolgáltatót a' Dániai országló-széknek alkalmatosságot. A' Hollandvai *Pegázus* nevű préda hajú t. i. a' *Grönstadti* Norvégiai kikötő-hely felé evezvén, az *Isis* 4 Schalupokat bocsátott az *Arendali* partok mellől, a' hól ő ekkor állott, a' *Pegázus'* kergetésére. Az Anglus Schalupok, ágyuztak erre jó darabig: hanem, mikor látták volna, hogy bé nem érhetik, a' *Grönstadti* kikötő-helybe is bé mentek utána, és onnét ki-hozván, *Arendál*hoz vezették. Az után a' *Denemark* nevű Danus hadi hajó egy más kissebbel együtt, el-küldetettek, oly rendeléssel: hogy a' Hollandusok' *Pegázus*ját vegyék el az Anglus *Isistől*. Nem tudni, mi leszen ezen történetnek a' ki-menetele.“

* * *

Lectus

In memoriam PII SEXTI P. M.

Prologus.

Elebilis immensos Elegēia prome dolores!
Papa Pius Sextus, tollitur e' medio!! *)

Elegia.

Papa Pius Sextus Cesenæ natus; a) & ortus
Prosapia Braschidum: Fit caput Ecclesiæ b)
Desponsat Christi sibi sponsam, jureque sponsi
Petri ætate suam c), dirigit Ecclesiam.

*) 29-a Augusti 1799-o Valentia in Delphinatus Gallia.

a) In Romandiola Italiae Provincia 7-a Decembris 1717-o.

b) 15-a Februarii 1775-to.

c) Annis Petri 25, minus sex mensibus.

Nomine, reque Pius! sanctus, fummusque Sa-
cerdos,

Cujus Virtuti Zoilus ipse favet!

Bis quater Is denos, plus binos vixerat annos,

Vivere, qui Pylio tempore, dignus erat.

Vixerat! o quam plena fuit vita illa dolore!

Nullus sat lessus commemorare queat.

Non mihi, si centum linguæ sint, oraque centum,

Fata Senis Justi, dicere sat potero:

Gallica vix oritur revolutio; cæde cruenta

Sacra, throni, populi, natio, Regna madent,

Quam late, ac fæde Jacobinia synchrona turba

Grassata est! altâ mente roposta manent.

Moribus hæc bellum sanctis, hæc Religioni

Intulit, et Sacris gens malesvasa thronis.

Lusit in humanis, Divina potentia rebus,

Plectere non voluit, Sustinuitque malos;

Donec adimplerent mensuram. Vindice coelo;

Ut dehinc lapsu, jam graviore ruant.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Interea sanctam penetraverat hostis in urbem,

Et sacra Pontificem, cedere sceptrâ jubet.

Exiit sceptro, Regnis privatur, et Urbe

Exigitur Justus, præda fit innocuus.

Exilium patitur; tractatur ut exul ab ipsis,

Quos Pater ut natos, pergit amare, suos.

Hos Pastor bonus errantes compellat oves, hos!

Qui tam Sollicitum deseruere Patrem

Non petit ulcisci Divos sua probra, nec ipse,

Qua pollet virgâ plectere, plectit oves.

Injurias perfert patiens, æquôque remittit

Illatas animo; victor utrinque sui.

Calcat cælestis vestigia sancta Magistri.

Ignoscique suis hostibus ipse rogat.

Mitis, mansuetus, quo non mansuetior ullus,

Sicque Pii vere, nomen abinde tenet.

Dicite Francigenæ, inter quos Pius ultima vitæ

Fata tulit, quæso, dicite vera mihi:

Vos Jacobinæis, gens intercepta pedicis,
 Dicite vera mihi: nonne Benignus erat?
 Inter vos exul moritur Pastorque, Paterque,
 Prô Pater orabit pignore, Pastor ove!
 Ut nati ad Matrem redeant, seducti ad ovile,
 Hæc sunt Pastoris, sunt pia vota Patris.

Nescierat tristem Papæ constantia casum,
 Cui pietas clypeum præbuit, arma polos.
 Infractumque nihil terrebant ardua pectus,
 Quod pietas meritis juncta, vigore aluit.
 Sic fiat in adversis mens imperterrita rebus
 Firma, cui spes est anchora, meta Deus.

Eripitur tandem e' vivis Tibi Roma! suæque
 Tantis Melchisedech! tollitur Ecclesiæ.
 Antistes summus moritur! Sanctissimus Aaron,
 Successor Petri, fulget in arce poli.
 Confessor Christi, Divini Pastor ovilis,
 Coelestis Regni, jam diadema tenet.
 Philosophos virtute, hostes patiundo triumphat,
 Ducit ad Æthereos, hæc via recta, polos.

Epitaphium.

Ortum Cesenâ Papam, rapuit Libythina,
 Jamque Valentinâ pulvis requiescit in Urnâ.
 Spiritus in cælo fulgescit sydere pleno

Luxit 5-a Octob. 1799.
 Joannes Stitzai Archi Diac.
 Strig. Presbyt. Parochus Tar-
 dosiensis.